

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl předsedkyní senátu JUDr. Lenkou Matyášovou v právní věci žalobce: **Z. P.**, proti žalovanému: **Ministerstvo práce a sociálních věcí**, se sídlem Na Poříčním právu 376/1, Praha, ve věci návrhu žalobce na ustanovení zástupce pro podání kasační stížnosti proti rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem – pobočka v Liberci ze dne 20. 8. 2020, č. j. 60 Ad 8/2019 - 25,

t a k t o :

Návrh žalobce na ustanovení zástupce pro podání kasační stížnosti proti rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem – pobočka v Liberci ze dne 20. 8. 2020, č. j. 60 Ad 8/2019 - 25, **s e z a m í t á .**

O d ů v o d n ě n í :

[1] Žalobce se dne 29. 8. 2020 obrátil na Nejvyšší správní soud s návrhem na ustanovení zástupce z řad advokátů pro podání kasační stížnosti a zastupování žalobce v následném řízení o kasační stížnosti proti rozsudku uvedenému v záhlaví, kterým byla zamítnuta jeho žaloba proti rozhodnutí Ministerstva práce a sociálních věcí ze dne 19. 3. 2020, č. j. MPSV-2020/56222-917, ve věci mimořádné okamžité pomoci.

[2] Nejvyšší správní soud žalobce přípisem ze dne 8. 9. 2020, č. j. Na 129/2020 - 4, vyzval k doložení jeho majetkových poměrů, aby tak mohl o jeho žádosti adekvátně rozhodnout. K tomu určil žalobci lhůtu deseti dnů. Přípis byl žalobci dodán do datové schránky dne 9. 9. 2020, doručen pak byl dne 10. 9. 2020, kdy se žalobce do datové schránky přihlásil. Posledním dnem desetidenní lhůty tedy bylo pondělí 21. 9. 2020. Žalobce zaslal datovou schránkou vyplněný formulář – *potvrzení o osobních, majetkových a výdělkových poměrech* – teprve v úterý 22. 9. 2020. Žalobce tedy doložil majetkové poměry opožděně, nicméně podstatná byla v nyní projednávané věci skutečnost, že na základě předložených podkladů nebylo možné návrhu na ustanovení zástupce vyhovět, jak bude vysvětleno dále.

[3] Z podaného formuláře vyplývá, že žalobce nevykonává žádnou výdělečnou činnost a pobírá pouze příspěvek na bydlení ve výši 5663 Kč měsíčně. Vlastní a neúspěšně se snaží prodat pozemky v katastrálním území Kateřinky u Liberce. Jeho pravidelné měsíční výdaje (sestavující z výdajů na bydlení, stravování a ostatních výdajů) činí celkem 14 700 Kč.

[4] Podle § 35 odst. 10 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), může předseda senátu žalobci, u něhož jsou předpoklady, aby byl osvobozen od soudních poplatků, a je-li to nezbytně třeba k ochraně jeho práv, na návrh ustanovit usnesením zástupce, jímž může být i advokát.

[5] Z citovaného ustanovení vyplývá, že žalobci lze ustanovit zástupce tehdy, jestliže jsou kumulativně splněny dvě podmínky: 1) jde o účastníka, u něhož jsou dány předpoklady pro osvobození od soudních poplatků, a 2) je to nezbytně třeba k ochraně jeho práv.

[6] V souladu s § 36 odst. 3 s. ř. s. účastník, který doloží, že nemá dostatečné prostředky, může být na vlastní žádost usnesením předsedy senátu zčásti osvobozen od soudních poplatků. Přiznat účastníkovi osvobození od soudních poplatků zcela lze pouze výjimečně, jsou-li pro to zvláště závažné důvody. Dospěje-li však soud k závěru, že návrh zjevně nemůže být úspěšný, takovou žádost zamítne.

[7] Žalobce, stejně jako v jiných věcech dříve vedených před Nejvyšším správním soudem (viz např. usnesení ze dne 8. 2. 2019, č. j. Na 6/2019 - 12, ze dne 13. 3. 2019, č. j. Na 31/2019 - 15, ze dne 22. 7. 2020, č. j. Na 80/2020 - 11, či ze dne 11. 9. 2020, č. j. Na 121/2020 - 10), nedoložil, z čeho hradí své měsíční výdaje. Uvedl, že jeho měsíční náklady činí 14 700 Kč, kdežto jeho měsíční příjmy pouze 5663 Kč, a jeho měsíční náklady tak převyšují měsíční příjmy o 9037 Kč. Nepředstavil přitom žádné přesvědčivé vysvětlení, ze kterého by bylo seznatelné, z čeho své životní náklady hradí. Nejvyšší správní soud proto považuje doložené potvrzení za nevěrohodné.

[8] Povinnost doložit majetkové poměry za účelem posouzení a rozhodnutí o žádosti o osvobození od soudních poplatků, resp. o návrhu na ustanovení zástupce je na účastníkovi řízení (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 1. 2005, č. j. 7 Azs 343/2004 - 50, č. 537/2005 Sb. NSS). Neúplnost (resp. nevěrohodnost) tvrzení účastníka ohledně existence předpokladů pro osvobození od soudních poplatků vylučuje vyhovění žádosti (viz např. rozsudek ze dne 26. 8. 2009, č. j. 1 As 39/2009 - 88, č. 1962/2010 Sb. NSS). Jelikož stěžovatel neuvedl, z čeho hradí své náklady, musel Nejvyšší správní soud návrh na ustanovení zástupce zamítnout.

[9] Nejvyšší správní soud též nemůže odhlédnout od způsobu, kterým tyto návrhy žalobce opakovaně využívá. Žalobce již několikrát upozornil (viz např. rozhodnutí citovaná v bodě [7] tohoto usnesení) na mimořádnost institutu návrhu na ustanovení zástupce pro podání kasační stížnosti danou mj. již tím, že dle § 35 odst. 10 předposlední věty s. ř. s. jeho využití vede ke stavění lhůty pro podání kasační stížnosti. Nejvyššímu správnímu soudu je z jeho činnosti známo, že žalobce tento postup uplatňuje opakovaně, bez toho, aby využití tohoto institutu dostatečně odůvodnil, a dosahuje tak právě stavění výše zmíněné lhůty. Je tak namísto žalobce upozornit, že (přestože ze samotného počtu řízení, která vede před Nejvyšším správním soudem nelze automaticky usuzovat, že zneužívá svá podání soudu) v případě, že by návrh na ustanovení zástupce podával ve stejné věci opakovaně, se stejnými nedostatky a zřejmě pouze za účelem dosažení stavění lhůty pro podání kasační stížnosti, nebylo by možné jeho postupu, který by již nesl znaky zneužívání výše uvedeného institutu, přiznat soudní ochranu.

[10] Ve vztahu k nyní posuzované žádosti ze dne 29. 8. 2020 lze pak dodat, že lhůta pro podání kasační stížnosti neběží dle § 35 odst. 10 s. ř. s. ode dne 29. 8. 2020 do právní moci tohoto usnesení, tj. do dne doručení tohoto usnesení žalobci.

Poučení: Proti tomuto usnesení **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 6. října 2020

JUDr. Lenka Matyášová
předsedkyně senátu